సర్వోన్నత న్యాయస్థాన నివేదికలు

యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు ఇతరులు

వర్సెస్

రాంఫాల్

ఫిబ్రవరి 28,1996

[S.C.అగర్వాల్ మరియు G.T.నానావతి, న్యాయవాదులు.]

సర్వీస్ లా:

సరిహద్దు భద్రతా దళం చట్టం *1968:సెక్షన్11(2).*

పదవి నుంచి తొలగింపు – అధికారము – తొలగింపు ఉత్తర్వు జారీ చేయడానికి ముందు విచారణను నిర్వహించడం – రూల్ 20 చొప్పించిన దృష్ట్యా అవసరం లేదు – సరిహద్దు భద్రతా దళం నియమాలు, 1969.

పదవి నుంచి తొలగింపు– యొక్క చెల్లుబాటు– కారణం చూపించిన నోటీసు ఇవబడిందని–సమాధానం ఇవ్వని కానిస్టేబుల్ విచారణ జరపలేదు–నిర్వహించబడింది: విచారణ చేయాల్సిన అవసరం లేదాని– నిర్దేశించిన విధానాన్ని అనుసరించారు – తొలగింపు ఉత్తర్వులు చెల్లుబాటు అవుతాయి.

పదవి నుంచి తొలగింపు – యొక్క ప్రామాణికత – కానిస్టేబుల్‌ను నిలుపుకోవడం అవాంఛనీయం కాబట్టి అతనిని తొలగించారు — అనుమతి లేకుండా హాజరుకాని కావడం వల్ల కాదు తొలగింపు హాజరుకాని కాలం అసాధారణ అనుమతిగా పరిగణించబడుతుంది – తొలగింపు ఉత్తర్వులు — ఆధారల ప్రకారం – పడగొట్టబడలేదాని లేదా అస్థిరంగా లేదు –కానిస్టేబుల్ కు చెల్లించాల్సిన బకాయిలు మరియు ఇతర ప్రయోజనాలను ఖరారు చేయడానికి అవసరమైన అసాధారణ అనుమతి మంజూరు చేయడం.

ప్రతివాది సరిహద్దు భద్రతాదళంలో కానిస్టేబుల్‌గా చేరాడు. అతను కాయ్ రోల్ కాల్‌లో హాజరుకానట్టుగా కనిపిస్తుంది మరియు ఆ తర్వాత కూడా హాజరుకాలేదు. వెంటనే విధులకు హాజరు కావాలని అతనికి సమాచారము ఇచ్చారు కానీ అతను రాలేదు. అతనికి మరో నోటీసు ఇవ్వబడింది కానీ అతని నుండి ఎటువంటి స్పందన రాలేదు. ఆ తరువాత, 1968 సరిహద్దు భద్రతా దళ చట్టంలోని సెక్షన్

62 కింద విచారణకు ఆదేశించారు. అయితే, సెలవు లేకుండా విధులకు హాజరు కావడాన్ని అసాధారణ అనుమతిగా పరిగణించి క్షమించారు. చివరికి, అతను పారిపోయిన వ్యక్తిగా పరిగణించబడ్డాడు. అతని నిరంతర గైర్హాజరు దృష్ట్యా, అతనిని సేవలో కొనసాగించడం అవాంఛనీయమైనదిగా భావించినందున అతనిని ఎందుకు తొలగించకూడదో కారణం చూపాలని పిలుపునిస్తూ షోకాజ్ నోటీసు ఇవ్వబడింది. ఈ నోటీసుకు ప్రతివాది సమాధానం ఇవ్వలేదు. అందువల్లన, అధికారి అతడిని సేవ నుండి తొలగిస్తూ ఒక ఉత్తర్వును జారీ చేశాడు. ఆ ఉత్తర్వుపై అప్పీలు దాఖలు చేయగా అది తిరస్కరించబడింది.

ప్రతివాది తన తొలగింపు ఉత్తర్వు చట్టవిరుద్ధమని, చెల్లదని ప్రకటించాలని మరియు అప్పీలుదారులను తనను తిరిగి సేవలోకి తీసుకోవాలని ఆదేశించే తప్పనిసరి ఆదేశం కోసం క్లెయిమ్ వేశాడు. దావా పాక్షికంగా రద్దు చేయబడింది. అభ్యర్థన చేసిన ప్రకటన మంజూరు చేయబడింది కాని తప్పనిసరి నిషేధం నిరాకరించబడింది. ఈ తీర్పుపై ఇరు పక్షాలు అప్పీలు దాఖలు చేశాయి. ప్రతివాది దాఖలు చేసిన అప్పీలును అనుమతించారు మరియు అప్పీలుదారు దాఖలు చేసిన అప్పీలును కొట్టివేయబడింది. హైకోర్టు తీర్పుతో నష్టపోయిన అప్పీలుదారు ప్రస్తుత అప్పీలుకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు.

ప్రతివాది చేసిన ఏదైనా నేరానికి జరిమానా విధిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేయలేదని, చట్టంలోని సెక్షన్ 11 (2) కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించి జారీ చేశారని పిటిషనర్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా తరపున వాదించారు. ఈ అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి ముందు ఎటువంటి విచారణ అవసరం లేదని; మరియు ప్రతివాదికి షోకాజ్ నోటీసు ఇవ్వబడింది, ఇది సహజ న్యాయ సూత్రాలను సంతృప్తిపరిచింది.

ప్రతివాది–ఉద్యోగి తరపున, తొలగింపు ఉత్తర్వును జారీ చేయడానికి ముందు ఎటువంటి విచారణ జరగలేదని, అదే చట్టవిరుద్ధమని వాదించారు; మరియు ఒకసారి సెలవు లేకుండా విధులకు హాజరుకాకపోవడం క్షమించబడిందని లేదా అసాధారణ అనుమతి క్రమబద్ధీకరించబడిందని, అందువల్లన తొలగింపు లేదా తొలగింపు ఉత్తర్వులను జారీ చేయలేమని వాదించారు.

ఈ కోర్టు అప్పీలును అనుమతించబడింది.

నిర్వహించబడింది: 1.1 సరిహద్దు భద్రతా దళ చట్టం, 1968లోని సెక్షన్ 11 (2) ప్రకారం అధికారాన్ని వినియోగించడానికి ఎటువంటి విచారణ జరపాల్సిన అవసరం లేదని, షోకాజ్ నోటీసు ఇవ్వడం సహజ న్యాయ సూత్రాలకు తగినంత కట్టుబడి ఉందని భావించాలని చెప్పలేము. చట్టంలోని

సెక్షన్ 11 ఈ విషయంలో నిశ్శబ్దంగా ఉంది, అయితే బోర్డర్ సెక్యూరిటీ ఫోర్స్ రూల్స్, 1969లో రూల్ 20ని చేర్చడం దుష్ప్రవర్తనకు సేవను రద్దు చేయడానికి వీలు కల్పిస్తుంది.

గౌరంగ చక్రవర్తి V. తిర్పురా రాష్ట్రము మరియు ఇతరులు; [1989) 3 SCC 314, దానిపై ఆధారపడింది.

1.2. ప్రతివాదిని ఎందుకు తొలగించకూడదో తెలియజేస్తూ అతనికి షోకాజ్ సమాచారము ఇవ్వబడింది. అయినా ఎలాంటి విచారణ జరగలేదు. అయితే ఈ కేసులో అంతకుమించి ఏమీ చేయాల్సిన అవసరం లేదు. ప్రకటనకు ప్రతివాది సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఆరోపణలను ఖండించలేదు, విచారణ జరపాలని ఎటువంటి అభ్యర్థన చేయలేదు. అందువల్లన, అధికారులపై విచారణను నియమించాల్సిన బాధ్యత లేదు. అందువల్లన నిబంధనల ప్రకారం విచారణ జరిపేందుకు విచారణ అధికారిని నియమించాల్సిన బాధ్యత అధికారులపై లేదు. ఆ విధంగా తొలగింపు ఉత్తర్వును జారీ చేయడానికి ముందు సూచించిన విధానాన్ని అనుసరించారు. క్రింద ఉన్న న్యాయస్థానాలు చట్టం మరియు వాస్తవాల యొక్క సరైన స్థానాన్ని అర్థం చేసుకోవడంలో విఫలమయ్యాయి. [1152-A-C]

2. ప్రస్తుత కేసులో, అనుమతి లేకుండా హాజరుకాకపోవడం వల్లన జరిగిన దుష్ప్రవర్తనకు జరిమానా రూపంలో తొలగింపు ఉత్తర్వు జారీ చేయబడలేదు. అటువంటి హాజరుకాని కారణం అయినప్పటికీ, అందువల్లన, ఇది షోకాజ్ నోటీసు మరియు తొలగింపు ఉత్తర్వులో సూచించబడినప్పటికీ, అతని ప్రవర్తన సేవలో అతని నిర్బంధాన్ని అవాంఛనీయంగా చేసిందనే కారణంతో ప్రతివాది సేవ రద్దు చేయబడింది. ప్రతివాది తొలగింపు ఉత్తర్వులు అనుమతి లేకుండా హాజరుకాని కావడం యొక్క దుష్ప్రవర్తన రుజువు నిరూపించబడిందని కాదు, కానీ అతను సేవలో కొనసాగడం అవాంఛనీయమైనదిగా పరిగణించబడింది. ఈ ఉత్తర్వు జరిమానా ద్వారా కాకుండా సెక్షన్ 11 ద్వారా ఇవ్వబడిన స్వతంత్ర మరియు ప్రత్యేక అధికారాన్ని ఉపయోగించి జారీ చేయబడింది. ప్రతివాదిని సేవలో కొనసాగించడం అవాంఛనీయమని తేల్చిన తర్వాత, తొలగింపు ఉత్తర్వు జారీ చేస్తున్నప్పుడు, ప్రతివాదికి చెల్లించాల్సిన బకాయిలు మరియు ఇతర ప్రయోజనాలను ఖరారు చేయడానికి హాజరుకాని కాలాన్ని ఎలా పరిగణించాలో కొంత ఉత్తర్వు జారీ చేయడం అవసరం. ఆ వ్యవధిని అసాధారణ అనుమతిగా పరిగణించాలని ఆదేశిస్తూ, అధికారి తాను జారీ చేసిన తొలగింపు ఉత్తర్వు యొక్క ఆధారాన్ని తొలగించలేదు, ఎందుకంటే ఆ ఉత్తర్వు యొక్క ఆధారం ఏమిటంటే, ఎక్కువ కాలం అనుమతి లేకుండా

హాజరుకాకపోవడం ద్వారా ప్రతివాది తనను తాను అలా నిర్వహించాడు, తద్వారా అతనిని సేవలో కొనసాగించడం అవాంఛనీయంగా మారింది. హాజరుకాని కాలాన్ని అసాధారణమైన అనుమతి పరిగణించడం ద్వారా అధికారి తన తొలగింపు ఉత్తర్వును అస్థిరంగా మార్చలేదు. (1153-B-E]

స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్ వర్సెస్ చన్నన్ సింగ్, (1988) 3 ఆల్ ఇండియా సర్వీసెస్ లా జర్నల్ 216, టిటో ఫ్రాన్సిస్కో పెరీరా వర్సెస్ గోవా అడ్మినిస్ట్రేటర్, డామన్ మరియు డయ్యూ మరియు ఇతరులు, (1978) SJL 614 మరియు G. పాపయ్య వర్సెస్ అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్, మెడికల్ సర్వీసెస్, సికింద్రాబాద్, AIR (1976) AP, 75, విశిష్టమైనది.

సివిల్ అప్పీలు అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీలు నెం.4450 / 1991.

ఢిల్లీ హైకోర్టు 7.2.91 తేదీన ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఆదేశం నుండి R.S.A. నెం.1/1991.

అప్పీలుదారుల తరపున అదనపు వకీలు జనరల్ K.T.S తులసి, తారా చంద్ర శర్మ,P.H. పరమేశ్వరన్ మరియు C.V. సుబ్బారావు.

ప్రతివాదులకు సూర్యకాంత్ తరపున ప్రదీప్ కుమార్.

కోర్టు ఈ క్రింది తీర్పును వెలువరించింది.

నానావతి, న్యాయమూర్తి ప్రతివాది, BSFలో కానిస్టేబుల్, తన తొలగింపు ఉత్తర్వు చట్టవిరుద్ధమని మరియు చెల్లదని ప్రకటించాలని మరియు అప్పీలుదారులు తనను తిరిగి సేవలోకి తీసుకోవాలని ఆదేశించే తప్పనిసరి ఉత్తరువు కోసం దావా వేశారు. ఈ దావా పాక్షికంగా తీర్పు ఇవ్వబడింది. అభ్యర్థించిన విధంగా ప్రకటన మంజూరు చేయబడింది కానీ తప్పనిసరి నిషేధాజ్ఞ తిరస్కరించబడింది.ఆ తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా రెండు పార్టీలు అప్పీలు దాఖలు చేశాయి. ప్రతివాది దాఖలు చేసిన అప్పీలును ఆమోదించారు మరియు అప్పీలుదారుడి అప్పీలును కొట్టివేశారు. ఆ తర్వాత అప్పీలుదారు ఢిల్లీ హైకోర్టులో రెండవ అప్పీలు దాఖలు చేశాడు కానీ అది కూడా కొట్టివేయబడింది. అందువల్లన, అప్పీలుదారుడు ప్రత్యేక అనుమతి పొందిన తరువాత ఈ అప్పీలును దాఖలు చేశారు.

సంబంధిత వాస్తవాలు ఏమిటంటే, ప్రతివాది BSFలో కానిస్టేబుల్‌గా చేరాడు. 21.12.83 తేదీన అతను కాయ్ రోల్ కాల్‌లో కనిపించలేదు. అతను లైన్లలో కూడా కనిపించలేదు. ఆ తరువాత కూడా

అతను లేడు. కాబట్టి 21.1984 తేదీన, వెంటనే విధులకు నివేదించమని అతనికి నోటీసు ఇవ్వబడింది, కాని అతను హాజరు కాలేదు. అతనికి మరో నోటీసు ఇవ్వబడింది కానీ అతని నుండి ఎటువంటి స్పందన రాలేదు. ఆ తరువాత, BSF చట్టంలోని సెక్షన్ 62 కింద విచారణకు ఆదేశించారు. చివరికి అతను పారిపోయిన వ్యక్తిగా పరిగణించబడ్డారు. ఆయన నిరంతరం విధులకు హాజరు కాకపోవడంతో 20.4.1984 తేదీన, ఆయనను సేవలో కొనసాగించడం అవాంఛనీయమని భావించి ఎందుకు తొలగించకూడదో కారణం చూపమని కోరుతూ షోకాజ్ నోటీసు ఇవ్వబడింది. ఈ ప్రకటనకు ప్రతివాది సమాధానం ఇవ్వలేదు. అందువల్లన, 5.5.1984 తేదీన అధికారి విక్రమ్ సింగ్ ఆయనను సేవ నుండి తొలగిస్తూ ఒక ఉత్తర్వు జారీ చేశాడు. ఆ ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా అప్పీలు దాఖలు చేయబడింది కానీ అది తిరస్కరించబడింది.

ఆ తొలగింపు ఉత్తర్వును సవాలు చేస్తూ అతను 6.11.1986తేదీన దావా వేశాడు. అతని కేసు ఏమిటంటే, 18.12.1983 తేదీన, అర్ధరాత్రి ముందు, అతను సెంట్రీ డ్యూటీని నిర్వహించడానికి వెళుతుండగా, అతని సహచరుడు అతనికి 'పాన్' ఇచ్చాడు. అది తిన్న తర్వాత, అతనికి తల తిరుగుతున్నట్లు అనిపించి, సగం స్పృహలోకి వచ్చాడు. అతను మద్యం సేవించినప్పటికీ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ వద్దకు తీసుకువెళ్లారు. అతన్ని సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ దగ్గరకు తీసుకెళ్లారు, అతను మద్యం సేవించాడని చెప్పాడు. కొంతమంది గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు అతన్ని తన స్వస్థలానికి తీసుకెళ్లారు. ఆ తరువాత అతను మానసిక అనారోగ్యంతో బాధపడ్డాడు మరియు తిరిగి విధుల్లో చేరలేకపోయాడు లేదా 20.4.1984 తేదీన నోటీసుకు సమాధానం ఇవ్వలేకపోయాడు. ఒక సంవత్సరం తరువాత అతను కోలుకున్నాడు మరియు అప్పటికే అతన్ని తొలగిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడిందని అతనికి తెలిసింది. అటువంటి ఉత్తర్వును జారీ చేయడం అధికారి పరిధిలో లేదని, చట్టం మరియు నిబంధనలు నిర్దేశించిన విధంగా విచారణ జరపకుండా తొలగింపు యొక్క జరిమానా విధించడానికి వీల్లేదనే కారణంతో తొలగింపు ఉత్తర్వులను సవాలు చేశారు. ప్రతివాదిని పారిపోయిన వ్యక్తిగా పరిగణించిన తరువాత, చట్టంలోని సెక్షన్ 11 అందుబాటులో ఉన్న అధికారాన్ని ఉపయోగించి అతని సేవను రద్దు చేశారని మరియు BSF నిబంధనలలోని రూల్ 177 ప్రకారం అధికారి సెక్షన్ 11 (2) కింద చర్యలు తీసుకోవడానికి సమర్థుడైన అధికారి అని పిటిషనర్ ఈ చర్యను సమర్థించారు.

ఒక వ్యక్తి పారిపోయిన వ్యక్తిగా పరిగణించబడిన తర్వాత, అతను లొంగిపోయి అరెస్టు చేయబడిన తర్వాత చట్టంలోని సెక్షన్ 19 కింద భద్రతా దళ కోర్టు అతన్ని విచారించాల్సి ఉంటుందని, ఆ తర్వాత

మాత్రమే అతనికి జరిమానా విధించవచ్చని విచారణ న్యాయమూర్తి తీర్పు చెప్పారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 11(2) కింద అభ్యంతరకరమైన చర్యకు మద్దతు ఇవ్వలేమని, ఆ సెక్షన్ కింద ఉన్న అధికారాన్ని డైరెక్టర్ జనరల్ లేదా నిర్దేశించిన అధికారి ఉపయోగించవచ్చని, అధికారి విక్రమ్ సింగ్ అభ్యంతరకరమైన ఉత్తర్వును జారీ చేయడానికి సమర్థుడని చూపించడానికి ఎటువంటి రికార్డులు లేవని కూడా నేర్చుకున్న న్యాయమూర్తి అభిప్రాయపడ్డారు. సహజ న్యాయం సూత్రాలకు అనుగుణంగా విచారణ నిర్వహించిన తరువాతే సెక్షన్ 11 కింద ఉన్న అధికారాన్ని వినియోగించవచ్చని కూడా న్యాయమూర్తి అభిప్రాయపడ్డారు. ప్రతివాది చేసిన నేరానికి శిక్ష విధించడానికి అవసరమైన విధంగా ఏ కోర్టును ఏర్పాటు చేయనందున, నిర్దేశిత ప్రక్రియ ప్రకారం ఎలాంటి ఛార్జిషీట్ జారీ చేయనందున, తొలగింపు ఉత్తర్వులను చట్టవిరుద్ధంగా పరిగణించాలని న్యాయమూర్తి పేర్కొన్నారు. ప్రతివాది మొదట లొంగిపోవాలని, ఆ తరువాత అతనిపై చర్యలు తీసుకునే అధికారం అధికారులకు ఉందని భావించిన న్యాయమూర్తి తప్పనిసరి నిషేధాన్ని మంజూరు చేయలేదు. అప్పీలుదారు దాఖలు చేసిన అప్పీలును కింది కోర్టు నమోదు చేసిన అంశాలతో ఏకీభవించడమే కాకుండా, ప్రతివాది హాజరుకాని కాలాన్ని అదనపు సాధారణ సెలవుగా పరిగణిస్తున్నామని, అది అతని హాజరుకాని క్రమబద్ధీకరించడానికి సమానమని తొలగింపు ఉత్తర్వులే వెల్లడిస్తుందని పేర్కొంటూ అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తి అప్పీలును దాఖలు చేశారు. అందువల్లన, నిరంతరం హాజరుకాని కారణంగా చట్టబద్ధంగా తొలగింపు ఉత్తర్వు జారీ చేయబడలేదని కూడా ఆయన పేర్కొన్నారు. చట్టానికి సంబంధించి చెప్పుకోదగిన ప్రశ్నలేవీ లేవని, వాస్తవాల ఆధారంగా రెండు కోర్టులు ఏకకాలంలో తీర్పులు ఇచ్చాయని భావించిన హైకోర్టు రెండో అప్పీలును కొట్టివేసింది. ముందు చెప్పినట్లుగా, అప్పీలుదారు దాఖలు చేసిన అప్పీలును హైకోర్టు సంక్షిప్తంగా కొట్టివేసింది.

ప్రతివాది చేసిన ఏదైనా నేరానికి శిక్షగా కాకుండా, చట్టంలోని సెక్షన్ 11(2) కింద అధికారులకు అందుబాటులో ఉన్న అధికారాన్ని ఉపయోగించి తొలగింపు ఉత్తర్వు జారీ చేయబడిందని కింది కోర్టులు అభినందించడంలో విఫలమయ్యాయని నేర్చుకున్న అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ శ్రీ తులసి వాదించారు. ఆ నిబంధన ప్రకారం డిప్యూటీ డైరెక్టర్ జనరల్ లేదా నిర్దేశిత అధికారి స్థాయికి తగ్గని ఏ అధికారికైనా నిబంధనల ప్రకారం ఆ స్థాయి లేదా ర్యాంకులు కలిగిన అధికారి లేదా ఆధారపడినా అధికారి కాకుండా తన ఆధీనంలో ఉన్న ఏ వ్యక్తినైనా ఉద్యోగం నుంచి తొలగించే లేదా తొలగించే అధికారం ఉంటుంది. ఈ అధికారం ఒక నేరాని శిక్షించే అధికారం నుండి వేరుగా మరియు స్వతంత్రంగా ఉందని ఆయన వాదించారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 11(2) ప్రకారం ఒక అధికారి లేదా సబార్డినేట్ అధికారి కాకుండా తన

ఆధీనంలోని ఏ వ్యక్తిపైనా చర్యలు తీసుకునే అధికారం అధికారికి ఉందని, ప్రతివాది అధికారి లేదా సబార్డినేట్ అధికారి కాదని, అందువల్లన అధికారికి అభ్యంతరకరమైన తొలగింపు ఉత్తర్వును జారీ చేయడానికి సమర్థుడని సమర్పించారు. ఆ అధికారాన్ని వినియోగించే ముందు ఎటువంటి విచారణ జరపవలసిన అవసరం లేదని, ప్రతివాదికి షో నోటీసు ఇవ్వబడినందున సహజ న్యాయం సూత్రాలు కూడా సంతృప్తి చెందాయని ఆయన వాదించారు. మరోవైపు, తొలగింపు ఉత్తర్వులు జారీ చేయడానికి ముందు ఎలాంటి విచారణ జరపనందున, కింది కోర్టులు దీనిని చట్టవిరుద్ధంగా పరిగణించాయని ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది వాదించారు.

గౌరంగా చక్రవర్తి వర్సెస్ త్రిపుర రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు(1989) 3 SCC 314 కేసులో, ఈ కోర్టు BSF చట్టం కింద నమోదు చేసుకున్న వ్యక్తుల సేవలు చట్టం యొక్క నిబంధనలతో పాటు దాని కింద ప్రసిద్ధి చెందిన నిబంధనల ద్వారా నిర్వహించబడుతున్నాయని మరియు సూచించిన అధికారాన్ని శక్తివంతం చేసే చట్టం యొక్క సెక్షన్ 11 (2) కింద అధికారం ఉందని పేర్కొంది. కమాండెంట్, చెప్పిన నిబంధనలలోని రూల్ 177 తో చదివిన అధికారి లేదా అధీన అధికారి కాకుండా తన ఆధ్వర్యంలో ఉన్న ఏ వ్యక్తిని అయినా సేవ నుండి తొలగించడం అనేది ఒక స్వతంత్ర అధికారం, దీనిని కమాండెంట్ సూచించిన అధికారిగా చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా ఉపయోగించవచ్చు మరియు సెలవు లేకుండా విధి నుండి హాజరుకాని లేదా తగినంత కారణం లేకుండా భద్రతాదళ సభ్యునికి మంజూరు చేసిన అనుమతి అధిగమించడం వంటి నేరాలతో వ్యవహరించడానికి మరియు దానికి శిక్ష విధించడానికి భద్రతాదళ కోర్టు అధికారంతో దీనికి సంబంధం లేదు. తొలగింపు ఉత్తర్వులో అది ఏ చట్టం కింద ఆమోదించబడిందో పేర్కొననప్పటికీ, అప్పీలుదారుడు వ్రాతపూర్వక ప్రకటనలో అది చట్టంలోని సెక్షన్ 11(2) కింద ఆమోదించబడిందని వెల్లడించారు. అందువల్లన, భద్రతాదళ న్యాయస్థానం మొదట విచారణ జరపకుండా తొలగింపు ఉత్తర్వులు జారీ చేయలేమని, చట్టంలోని సెక్షన్ 11 (2) ప్రకారం అటువంటి ఉత్తర్వులు జారీ చేసే అధికారం కమాండెంట్ కు లేదని కింది కోర్టులు తీసుకున్న అభిప్రాయం స్పష్టంగా తప్పుగా వున్నాది.

అయితే, చట్టంలోని సెక్షన్ 11(2) కింద అధికారాన్ని వినియోగించుకోవడానికి ఎటువంటి విచారణ అవసరం లేదని మరియు దళం యొక్క స్వభావాన్ని మరియు క్రమశిక్షణను కొనసాగించాల్సిన అత్యంత అవసరాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని షోకాజ్ నోటీసు ఇవ్వడం సహజ న్యాయం యొక్క సూత్రాలకు తగినంత సమ్మతిగా పరిగణించబడాలని నేర్చుకున్న అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ వాదనతో

మేము ఏకీభవించలేకపోతున్నాము. ఈ విషయంలో సెక్షన్ 11 నిశ్శబ్దంగా ఉందని, గతంలో పరిస్థితులను, ఆ అధికారాన్ని ఉపయోగించాల్సిన విధానాన్ని సూచించే నియమం లేదని తెలుస్తోంది. కానీ ఇప్పుడు నిబంధనలలో అలాంటి నిబంధన ఉందని మేము కనుగొన్నాము. దుష్ప్రవర్తనకు పాల్పడితే సేవను రద్దు చేయడానికి నిబంధన 20 వీలు కల్పిస్తుంది. నియమం యొక్క సంబంధిత భాగం క్రింది విధంగా ఉంది.

"(1) డైరెక్టర్ జనరల్ అభిప్రాయం ప్రకారం, చట్టానికి లోబడి ఉన్న వ్యక్తి ఆ విధంగా ప్రవర్తించినట్లయితే, అటువంటి ప్రవర్తన నేరంగా పరిగణించబడితే లేదా కాకపోతే, అతన్ని సేవలో కొనసాగించడం అవాంఛనీయమైనదిగా మరియు భద్రతా దళ కోర్టు అతనిపై విచారణ జరపడం అసమర్థమైనదిగా మారితే, డైరెక్టర్ జనరల్ సంబంధిత వ్యక్తికి తదనుగుణంగా తెలియజేయవచ్చు.

(2) తొలగింపు లేదా తొలగింపు ద్వారా తన సేవలను రద్దు చేయాలని ప్రతిపాదించినట్లు డైరెక్టర్ జనరల్ సంబంధిత వ్యక్తికి తెలియజేయాలి. (S.11)

(3) ఆరోపణలు దర్యాప్తు చేయబడిన సందర్భాల్లో డైరెక్టర్ జనరల్ ఆరోపణల వివరాలు మరియు దర్యాప్తు నివేదికను (సాక్షుల వాంగ్మూలంతో సహా, రికార్డ్ చేయబడిన మరియు డాక్యుమెంట్ల కాపీలతో సహా, తనపై ఏదైనా ఉపయోగించాలని అనుకుంటే) అందించాలి:

అయితే, ఆరోపణలపై దర్యాప్తు జరగని చోట, డైరెక్టర్ జనరల్ సంబంధిత వ్యక్తికి సాక్షుల పేర్లను, ఆధారాల సంక్షిప్త సారాంశం మరియు ఆరోపణలకు మద్దతుగా ఏవైనా పత్రాల కాపీలు ఉంటే, వాటిని అందించాలి.

(4) ....

(5) ....

(6) సంబంధిత వ్యక్తి సబ్‌రూల్ (3) కింద తనకు అందించిన సమాచారం అందిన ఏడు రోజుల్లోపు డైరెక్టర్ జనరల్‌కు లిఖితపూర్వకంగా తెలియజేయాలి.

(a) ఆరోపణలను అంగీకరించడం లేదా తిరస్కరించడం;

(b) తన రక్షణలో పరిగణనలోకి తీసుకోవాలనుకునే ఏదైనా మెటీరియలు లేదా సాక్ష్యం;

(c) అతను విచారణ చేయాలనుకుంటున్న సాక్షుల పేర్లు; మరియు

(d) తన వాదన వినిపించేందుకు తాను విచారించాలనుకుంటున్న సాక్షుల పేర్లు.

(7) సంబంధిత వ్యక్తి ఏదైనా సాక్షిని క్రాస్ ఎగ్జామిన్ చేయాలని లేదా తన రక్షణ కోసం సాక్షులను హాజరుపరచాలని కోరికను వ్యక్తం చేసినప్పుడు, డైరెక్టర్ జనరల్ ఒక విచారణ అధికారిని నియమిస్తారు, అతను చర్య తీసుకోవడానికి ప్రతిపాదించబడిన వ్యక్తి కంటే ఉన్నతాధికారిగా ఉండాలి మరియు ఈ విషయంపై దర్యాప్తులో ఇంతకు ముందు ఎటువంటి పాత్ర పోషించకూడదు."

నిబంధన 21 ప్రకారం విచారణ అధికారిని నియమించడం, ఆయన అనుసరించాల్సిన విధానం ఉంటుంది. నియమం 22 ప్రకారం జరిమానా విధించడానికి అందిస్తుంది. సెక్షన్ 11లోని సబ్ సెక్షన్ 4 ప్రకారం ఆ సెక్షన్ కింద ఏదైనా అధికారాన్ని వినియోగించడం చట్టంలోని నిబంధనలకు మరియు నియమాలకు కూడా లోబడి ఉంటుంది. అందువల్ల, నిబంధనలలో 20వ నిబంధన ప్రవేశపెట్టిన తర్వాత, సెక్షన్ 11(2) కింద అధికారాన్ని వినియోగించేటప్పుడు ఎటువంటి విచారణ అవసరం లేదని చెల్లుబాటు అయ్యేలా వాదించలేము. ఈ సందర్భంలో నిర్దేశిత ప్రక్రియ పాటించబడిందా అని మనము ఇప్పుడు పరిశీలిస్తాము. షోకాజ్ నోటీసు స్పష్టంగా రూల్ 20లోని సబ్‌రూల్ 1 ప్రకారం జారీ చేయబడినట్లు కనిపిస్తోంది. అది ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

> “మీరు డిసెంబర్ 21, 83 నుంచి అనుమతి లేకుండా గైర్హాజరయ్యారు. ఇంతకాలం అనుమతి లేకపోవడమే ఇందుకు కారణమని నా అభిప్రాయం. మీరు సేవలో మరింత కొనసాగడం అవాంఛనీయమైనది. అందువల్లన, తొలగింపు ద్వారా మీ సేవను ముగించాలని నేను తాత్కాలికంగా ప్రతిపాదిస్తున్నాను. మీ వాదనను సమర్థించుకోవడానికి లేదా ప్రతిపాదిత చర్యకు వ్యతిరేకంగా ఏదైనా ఉంటే, మీరు 4.5.84 కి ముందు అలా చేయవచ్చు. ఆ తేదీ నాటికి ఎటువంటి సమాధానం రాకపోతే, మీరు ముందుకు తీసుకురావడానికి ఎటువంటి రక్షణ లేదని ఊహించబడుతుంది.”

నోటీసులోని మొదటి వాక్యం "మీరు డిసెంబర్ 21, 83 నుండి అమలులోకి వచ్చేలా అనుమతి లేకుండా గైర్హాజరయ్యారు" అనేది ఉప నియమం (3) యొక్క అవసరాన్ని సంతృప్తిపరిచింది. "ఇంత కాలం సెలవు లేకుండా గైర్హాజరు కావడం వల్ల, మీరు సేవలో మరింత కొనసాగడం అవాంఛనీయమని నా

అభిప్రాయం" అని అది ఇంకా చెప్పినప్పుడు, అది ఉప-నియమం (1) యొక్క అవసరాన్ని పాటించింది మరియు ఉప-నియమం (2) ప్రకారం "కాబట్టి, తొలగింపు ద్వారా మీ సేవను ముగించాలని నేను తాత్కాలికంగా ప్రతిపాదిస్తున్నాను" అని కూడా అందులో పేర్కొనబడింది." ఉపనిబంధన 6 ప్రకారం ప్రతివాదిని ఏడు రోజుల్లోగా కారణాన్ని చూపించాలని కోరారు. తదుపరి విచారణ జరగలేదు; కానీ ఈ కేసులో ఇంకేమీ చేయవలసిన అవసరం లేదని మేము కనుగొన్నాము. ప్రతివాది నోటీసుకు సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఆరోపణలను ఖండించలేదు, విచారణ జరపాలని కోరలేదు. అందువల్లన, నియమం 21 సూచించిన విధంగా విచారణ నిర్వహించడానికి విచారణ అధికారిని నియమించడం డైరెక్టర్ జనరల్ యొక్క బాధ్యత కాదు. ఆ విధంగా తొలగింపు ఉత్తర్వును జారీ చేసే ముందు నిర్దేశించిన విధానాన్ని అనుసరించారు. కింది న్యాయస్థానాలు చట్టం యొక్క సరైన స్థితిని మరియు వాస్తవాలను ప్రశంసించడంలో విఫలమయ్యాయి. అందువల్ల ఈ చట్టం, నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేనందున తొలగింపు ఉత్తర్వులు చట్టవిరుద్ధమని తప్పుగా భావించారు.

అయితే, పంజాబ్ రాష్ట్రం వర్సెస్ చెన్నన్ సింగ్, (1988) 3 ఆలిండియా సర్వీసెస్ లా జర్నల్ 216 ప్రకారం అనుమతి లేకుండా విధులకు గైర్హాజరు కావడాన్ని క్షమించడం లేదా క్రమబద్ధీకరించడం ద్వారా దానిని అసాధారణ అనుమతిగా పరిగణించడం ద్వారా క్రమబద్ధీకరించడం జరుగుతుందని ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది వాదించారు. డిస్మిస్ ఆర్డర్ లోని రెండవ పేరాగ్రాఫ్ ను విద్యావంతులైన న్యాయవాది మా దృష్టికి తీసుకువచ్చారు, దీనిలో "21 డిసెంబర్ 83 నుండి 05 మే 84 (FN) వరకు గైర్హాజరైన కాలాన్ని EOL గా పరిగణిస్తారు" అని పేర్కొన్నారు. 1983 డిసెంబర్ 21 నుంచి 1984 మే 5 వరకు ప్రతివాది గైర్హాజరైన కాలాన్ని అదనపు సాధారణ అనుమతి పరిగణిస్తున్నందున, అస్థిరంగా లేకుండా, తొలగింపు ఉత్తర్వు జారీ చేసే ఉద్దేశ్యంతో అనుమతి లేకుండా గైర్హాజరుగా పరిగణించలేమని ఆయన వాదించారు. చెన్నన్ సింగ్ కేసులో (పైన పేర్కొన), పంజాబ్ హైకోర్టు టిటో ఫ్రాన్సిస్కో పెరీరా వర్సెస్ తీర్పులను ప్రస్తావించింది. గోవా డామన్ అండ్ డయ్యూ మరియు ఇతరులు అడ్మినిస్ట్రేటర్, (1978) SJL 614, G.పాపయ్య వర్సెస్ అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్, మెడికల్ సర్వీస్, సికింద్రాబాద్ AIR 1976 ఏపీ 75, భుర్సిన్హ్ హంసిన్హ్ రాజ్పుత్ వర్సెస్ గుజరాత్ రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు, (1982) 1 SLJ 697 మరియు నిర్ణయాల ఏకాభిప్రాయం ఏమిటంటే, గైర్హాజరైన కాలాన్ని ఏ విధమైన సెలవుగా పరిగణిస్తే, ఆ వ్యక్తి ఇకపై గైర్హాజరయ్యాడనే వాస్తవం మనుగడలో ఉండదు మరియు ఆ వ్యక్తి ఏ విధమైన అనుమతిపై చికిత్స పొందిన తర్వాత విధులకు గైర్హాజరయ్యాడనే ఆరోపణను కొనసాగించలేము. ఆ కేసులన్నింటిలోనూ అనుమతి

లేకుండా గైర్హాజరైనందుకు తప్పు చేసిన ఉద్యోగిపై జరిమానా విధించడానికి శాఖాపరమైన చర్యలు చేపట్టి, విచారణ పూర్తయిన తర్వాత జరిమానా ఉత్తర్వులు జారీ చేస్తూ గైర్హాజరును ఒక రకమైన అనుమతి పరిగణించాలని ఆదేశించారు. గైర్హాజరు అనేది ఏ విధమైన అనుమతిగా పరిగణించబడినందున, అది దుష్ప్రవర్తనగా మిగిలిపోయింది మరియు అందువల్లన, జరిమానా విధించడానికి ఇది ఒక ప్రాతిపదికగా మనుగడ సాగించలేకపోయింది. ఆ కారణంగా, ఆ కేసులలో అభియోగానికి ఆధారం కొట్టివేయబడినందున, ఆ తరువాత తొలగింపు ఉత్తర్వులను జారీ చేయలేమని తీర్పు ఇవ్వబడింది. ప్రస్తుత కేసులో సెలవు లేకుండా విధులకు గైర్హాజరైనందుకు పెనాల్టీ ద్వారా తొలగింపు ఉత్తర్వు జారీ చేయబడలేదు. అలాంటి గైర్హాజరే కారణమని, అందువల్ల షోకాజ్ నోటీసు మరియు తొలగింపు ఉత్తర్వులలో దీనిని ప్రస్తావించినప్పటికీ, ప్రతివాది ప్రవర్తన అతనిని సేవలో నిలుపుకోవడం అవాంఛనీయంగా మారిందనే కారణంతో అతని సేవను రద్దు చేశారు. ప్రతివాది తొలగింపు ఉత్తర్వులు అనుమతి లేకుండా గైర్హాజరు కావడం యొక్క దుష్ప్రవర్తన రుజువు చేయబడినందున కాదు, కానీ అతను సేవలో కొనసాగడం అవాంఛనీయమైనదిగా పరిగణించబడింది. జరిమానా రూపంలో కాకుండా సెక్షన్ 11 ప్రసాదించిన స్వతంత్ర, ప్రత్యేక అధికారాన్ని ఉపయోగించి ఈ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ప్రతిస్పందకుడిని సేవలో కొనసాగించడం అవాంఛనీయమని భావించిన తరువాత; ప్రతివాదికి చెల్లించాల్సిన బకాయిలు మరియు ఇతర ప్రయోజనాలను ఖరారు చేసే ప్రయోజనాల కోసం 21.12.83 నుండి 5.5.84 వరకు గైర్హాజరు వ్యవధిని ఎలా పరిగణిస్తారనే దానిపై తొలగింపు ఉత్తర్వు జారీ చేసేటప్పుడు కొంత ఉత్తర్వు జారీ చేయడం అవసరం. ఆ కాలాన్ని అసాధారణ అనుమతి పరిగణించాలని ఆదేశించినప్పుడు, కమాండెంట్ తాను జారీ చేసిన తొలగింపు ఉత్తర్వు యొక్క ఆధారాన్ని కొట్టివేయలేదు, ఎందుకంటే ప్రతివాది ఎక్కువ కాలం అనుమతి లేకుండా గైర్హాజరు కావడం వల్ల అతని తదుపరి సేవలో కొనసాగడం అవాంఛనీయంగా మారింది. గైర్హాజరైన కాలాన్ని అసాధారణమైన అనుమతిగా పరిగణించడం ద్వారా కమాండెంట్ తన తొలగింపు ఉత్తర్వును అస్థిరంగా చేశాడని మేము భావించడం లేదు. అందువల్లన, ఈ నిర్ణయాలు సరైన చట్టాన్ని రూపొందించలేవనే అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ వాదనను నిర్ణయించకుండా, ఆ కేసులలో నిర్దేశించిన నిష్పత్తి ఈ రకమైన కేసుకు వర్తించదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

అందువల్లన, మేము ఈ అప్పీలును అనుమతిస్తున్నాము, 1991 యొక్క రెగ్యులర్ రెండవ అప్పీలు నెం 1 లో ఢిల్లీ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులను కొట్టివేస్తున్నాము మరియు ప్రతివాది దాఖలు

చేసిన దావాను కొట్టివేస్తున్నాము. కేసు వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితుల దృష్ట్యా, ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్వులు ఉండవు.

అప్పీలు అనుమతించబడింది.